Kadernota 2024 VRBN

16 december 2022

Samenwerken aan veiligheid.

VEILIGHEIDS REGIO BRABANT-NOORD

COLOFON

Uitgave en redactie
Veiligheidsregio Brabant-Noord, ‘s-Hertogenbosch, 16 december 2022

Status
Ter vaststelling in algemeen bestuur d.d. 23 maart 2023

Opdrachtgever
Dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN)

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 655.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen & rampen en rampenbestrijding.

Inhoudsopgave

Voorwoord ... 4
1. Samenvatting ... 5
2. Programma Veiligheid ... 7
2.1 Actuele ontwikkelingen ... 8
2.2 Bestendiging Beleidsplan ’20-‘23 ... 10
2.2.1 De informatievoorziening van VRBN ... 10
2.2.2 Vakmanschap en paraatheid bij de brandweer ... 13
2.2.3 Verlaging GHOR-bijdrage en invulling taakstelling begroting ... 13
2.3 Hoofdpunten Huisvestingsplan ’24-‘27 ... 14
3. Financiële ontwikkelingen ... 16
3.1 Bestendiging beleid en onvermijdelijke ontwikkelingen ... 16
3.2 Uitgangspunten indexering en rente ... 16
3.3 Gemeentelijke bijdragen 2024 ... 17

Voorwoord

Hierbij bieden we u namens ons bestuur de Kadernota 2024 van Veiligheidsregio Brabant-Noord aan. Met deze kadernota ronden we de beleidsperiode ’20-‘23 af. Ook adresseren we de hoofdpunten van het Huisvestingsplan ‘24-’27 en schetsen we een aantal ontwikkelingen. Zo werken we in onze regio aan de veiligheid van onze burgers.

Tijdens de bestuursconferentie in juli van dit jaar heeft ons algemeen bestuur geconstateerd dat de keuzes, die destijds zijn gemaakt voor de huidige beleidsplanperiode, goed waren. We zien namelijk dat we goed geanticipeerd hebben op een aantal van de huidige (landelijke) ontwikkelingen. Het bestuur heeft daarnaast geconcludeerd dat het beleidsprincipe “oud voor nieuw” haar grenzen heeft bereikt. Uit de door Berenschot uitgevoerde benchmark blijkt dat onze Veiligheidsregio nog altijd een van de goedkoopste is. In deze kadernota vragen we u als deelnemende gemeenten om extra structurele middelen. Dit is onontkoombaar als we de lijn van het beleidsplan ’20-‘23 willen voortzetten en de uitvoering van het huisvestingplan ’24-’27 mogelijk willen maken. In 2019 is afgesproken dat we iedere vier jaar een huisvestingsplan opstellen waarin noodzakelijke renovaties en nieuwbouw voor de komende vier jaar zijn opgenomen, daarbij is vanzelfsprekend ook verduurzaming afgewogen.

Op de bestuursconferentie constateerde het algemeen bestuur ook dat de huidige (landelijke) ontwikkelingen sneller gaan en om veerkracht en wendbaarheid vragen, van ons en onze partners. Dit zien we op alle vlakken. Het Rijk gebruikt het Veiligheidsberaad (als overleg- en afstemmingsorgaan) en de veiligheidsregio’s (als coördinerende en uitvoerende organisaties) steeds vaker. We zien dat landelijk het tempo wordt opgevoerd op het gebied van crisisbeheersing en informatievoorziening. Het Rijk speelt nadrukkelijk in op deze ontwikkeling en heeft hiervoor ook middelen beschikbaar gesteld.

Deze kadernota bevindt zich in een bijzondere positie omdat we hierin het huidige beleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe beleidsplan al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van de beleidslijn ’20-‘23.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord,

drs. J.M.L.N. Mikkers
Voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord

1. Samenvatting

In deze kadernota behandelen we eerst de actuele ontwikkelingen. Vervolgens gaan we in op de bestendiging van het Beleidsplan ‘20-‘23 ‘Samen Veiliger’. Daarbij ligt de focus op de opdrachten Informatievoorziening binnen de veiligheidsregio en Vakmanschap/paraatheid bij de brandweer. Ook staan we stil bij de hoofdpunten van het nieuwe huisvestingsplan ’24-’27.

Actuele ontwikkelingen

Een belangrijke actuele ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (in totaal 83 miljoen extra, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Wij willen de extra BRUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie inzetten voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatiegestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

Ook vragen we aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment en welke gevolgen dit al in 2023 kan hebben. De prijsstijgingen zijn dusdanig groot dat we extra goed moeten monitoren of we over 2023 niet tegen een fors tekort aanlopen. Als dit aan de orde is, zal het bestuur met een passend voorstel komen.

Informatievoorziening

Informatie speelt een steeds belangrijkere rol in het dagelijks leven. Dit biedt veel mogelijkheden, maar brengt ook toenemende risico’s met zich mee. Zowel het beschikbaar hebben van informatie en daarmee ook digitale weerbaarheid wordt steeds belangrijker. Als veiligheidsregio hebben we daarin een opgave. Door het combineren van kennis en informatie kan er snel en adequaat worden ingezet op risico- en crisisbeheersing en versterking van de brandweerzorg.

De eerste stappen hiervoor zijn gezet, maar voor de doorontwikkeling van informatievoorziening in het kader van informatiegestuurd werken en informatiegestuurde veiligheid is het randvoorwaardelijk om een versnelde inhaalslag op de beschikbaarheid van personeel en middelen uit te voeren en om daarnaast een basisinformatievoorziening neer te zetten en te onderhouden. Dit alles vraagt een flinke financiële impuls.

Vakmanschap en paraatheid bij de brandweer

Bij de brandweer wordt verder ingezet op het organiseren van een toekomstbestendige brandweer met gemotiveerde vrijwilligers en maatwerk bij het oefenen. We constateren dat er te weinig opleidingen kunnen worden gedraaid om aan de stijgende vraag te voldoen. Met als gevolg dat er nu minder mensen (kunnen) instromen in de operationele bezetting dan dat er uitstromen. Dit vormt op termijn een risico voor de continuïteit van de operatie. Ook zien we dat het meer behoefte gestuurd werken – op het gebied van vakmanschap – leidt tot een groter beroep op de vakbekwaamheidsorganisatie. Om aan structureel toenemende behoeftestelling ten aanzien van blijvende vakbekwaamheid te kunnen voldoen, is investeren noodzakelijk en onvermijdelijk.

Hoofdpunten Huisvestingsplan ’24-’27

In 2020 zijn de brandweerkazernes in de regio overgedragen aan de veiligheidsregio. Om lucht in de begroting van de veiligheidsregio te voorkomen is bij de overdracht gekozen voor een ‘genormeerde’ overdrachtswaarde. Dit betekent dat er geen budget is overgegaan voor de nieuwbouw en de grootschalige renovatie van alle kazernes. Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft hiervoor dus ook geen middelen binnen de eigen begroting. Er is gekozen is om te werken met een 4-jarig huisvestings- en investeringsplan, waarbij telkens vier jaar vooruit wordt gekeken naar noodzakelijke nieuwbouw, renovatie en majeure ontwikkelingen. Bij de overdracht is hierbij opgemerkt: de kosten voor nieuwbouw en renovatie komen toch; ongeacht of het eigendom nu komt te liggen bij de veiligheidsregio dan wel bij de deelnemende gemeenten blijft.

In deze kadernota komen – conform het AB-besluit van 16 januari 2019 – de hoofdpunten van het huisvestingsplan ’24-’27 terug. Centraal daarin staat de verduurzaming van een zevental kazernes, de nieuwbouw van de kazernes Liempde en Drunen en de renovatie van kazerne Berghem. Ook komen de knelpunten uit het huisvestingsplan ’19-’23 terug, te weten: kazerne Oss (hogere rente) en de hoofdlocatie ’s-Hertogenbosch (gestegen bouwkosten).

2. Programma Veiligheid

2.1 Actuele ontwikkelingen

De landelijke impuls voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening en de extreme prijsstijgingen van dit moment zijn belangrijke ontwikkelingen die we hieronder toelichten.

Landelijke impuls voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening

Noodzaak tot versteviging van het fundament
De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Structurele versterking door verhoging BDUR
Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag. In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen in 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio;
2. a.
   De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   b.
   Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
3. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Versteviging binnen onze veiligheidsregio
Voor Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2023 € 1,3 miljoen extra krijgen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag stijgt in 2024 naar verwachting naar € 1,7 miljoen (in 2023 wordt de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken). Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de veiligheidsregio.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatiegestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). De afgelopen jaren zijn we hiermee al gestart als onderdeel van het huidige beleidsplan '20-'23. Het is de bedoeling dat deze versteviging daar een blijvende impuls aan geeft.

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:

1. Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').
2. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
3. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert de veiligheidsregio ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

Extreme prijsstijgingen

Op dit moment worden we geconfronteerd met extreme prijsstijgingen. Dit komt zowel terug bij onze exploitatiebudgetten (energie, schoonmaak, etc.) als bij onze investeringsbudgetten (tankautospuiten, redvoertuigen, etc.). Voor 2023 bedraagt de indexering van materiële budgetten acht procent – zoals opgenomen in de Programmabegroting 2023. Dit is voor een aantal budgetten echter niet voldoende. Begin 2023 moeten we de investeringsbudgetten waarschijnlijk aanpassen aan deze hogere prijzen om begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen. Ook worden op dit moment de cao-onderhandelingen gevoerd, waar een hogere cao-loonstijging uit kan komen dan waar rekening mee is gehouden voor 2023. Op een aantal budgetten (zoals energie) weten we nu al dat we tekort gaan komen.

Als gedurende 2023 uit onze financiële prognoses blijkt dat we een fors negatief resultaat gaan behalen over het jaar, dan informeren we u als deelnemende gemeenten daar ook over. Het Bestuur van VRBN zal dan naar een oplossing op zoek gaan. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat het tekort wordt gedekt uit onze algemene reserve of dat we voor 2023 incidenteel een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten vragen. Vraag blijft dan wel of de indexering vanaf 2024 weer gelijk is aan de werkelijke prijsstijgingen. Hierin wachten we ook het onderzoek van gemeente Meierijstad af. Als coördinerende gemeente voor alle gemeenschappelijke regelingen in de regio hebben zij de opdracht gekregen om te bekijken hoe met dit probleem om te gaan.

2.2 Bestendiging Beleidsplan ’20-‘23

De bestendiging van het afgelopen beleidsplan ‘20-’23 is inzichtelijk gemaakt in deze kadernota. Eerder is uit de tussentijdse evaluatie gebleken dat we op koers liggen om onze ambities uit het beleidsplan te realiseren. We hebben de afgelopen jaren – samen met onze partners – veel bereikt. De coronacrisis werkte daarbij zowel als rem en als katalysator van ‘Samen Veiliger’; de netwerkorganisatie is versterkt en groeit nog altijd verder. Met de wijsheid van nu denken we dat we eind 2023 een heel eind zijn.

Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan beoordelen we ook wat mee verder moet in het nieuwe beleidsplan en wat is afgerond. We hebben al gesignaleerd dat we bij de realisatie van de opdrachten uit het huidige beleidsplan een structurele financiële impuls nodig hebben voor de Informatievoorziening van VRBN en vakmanschap en paraatheid bij de brandweer. In deze kadernota geven we inzicht waaraan structurele kosten verbonden zijn als bestendiging van het beleidsplan.

2.2.1 De informatievoorziening van VRBN

Veranderende wereld om ons heen

Informatievoorziening wordt crucialer in het dagelijkse leven
Informatie speelt een steeds belangrijkere rol in het faciliteren van het dagelijks leven. We kunnen inmiddels spreken van een datagedreven samenleving. Dit biedt veel mogelijkheden, maar maakt ons ook kwetsbaar. Zowel het beschikbaar hebben van informatie en daarmee ook digitale weerbaarheid wordt steeds belangrijker. Als veiligheidsregio krijgen we een steeds grotere (netwerk)rol in het makelen van informatie. Die informatie betreft ook (bestuurlijk) gevoelige gegevens. Dat maakt de veiligheidsregio extern gevoelig. En informatie is steeds belangrijker in het adequaat uitoefenen van ons vak. Deze ontwikkeling maakt het noodzakelijk om zowel te investeren in informatieveiligheid als in het zorgdragen dat de informatievoorziening binnen de veiligheidsregio op orde is. Alleen dan kan de gestelde bestuurlijke ambitie van (robuuste) informatie-netwerkorganisatie op termijn gerealiseerd worden.

Informatievoorziening als primair proces
Het landelijke Programma Overleg Informatievoorziening heeft in het najaar een toekomstverkenning Informatievoorziening opgeleverd. In deze toekomstverkenning wordt informatievoorziening als een primair proces aangemerkt voor de veiligheidsregio’s. Dit betekent des te meer dat veiligheidsregio’s zowel hun eigen regionale informatievoorziening en -beveiliging, als de gezamenlijke informatievoorziening op orde moeten hebben. Informatie beschikbaar stellen via een informatieknooppunt is daarbij net zo essentieel als mensen en middelen voor de uitvoering van rampenbestrijding, crisisbeheersing en brandweerzorg. Door het combineren van kennis en informatie kan er snel en adequaat worden ingezet op risico- en crisisbeheersing en versterking van de brandweerzorg.

Door veranderende wetgeving neemt het belang van informatievoorziening toe
Ook zien we de ontwikkelingen van een transparante overheid, die in staat moet zijn een goede informatiepositie te creëren en te delen met anderen. Denk aan de Wet open overheid om informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te maken. En aan de Omgevingswet, die zorgt voor samenhangende eenduidige en toegankelijke informatievoorziening ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving. Ook het toekomstig aanwijzen van de veiligheidsregio als een vitale organisatie stelt hogere eisen aan informatieveiligheid en beschikbaarheid.

De informatiewereld van VRBN en consequenties voor de organisatie

De eerste stappen zijn gezet
In 2021 is binnen VRBN gestart met de Informatieadviesboard om samenwerking tussen de sectoren en een integrale ontwikkeling van de informatievoorziening vorm te geven. Er is gestart met een programma om de basis op orde te brengen en informatiegestuurd werken in de steigers te zetten. Daarnaast wordt geïnvesteerd op de samenwerking met landelijke netwerken, veiligheidsregio's en gemeenten, met als doel te leren van elkaar en daar waar mogelijk te versterken. De eerste stappen zijn dus gezet, waarbij we er ook nog wat te gaan hebben. Om aan te kunnen sluiten op de ontwikkelingen om ons heen, ook op landelijk niveau, vraagt om een versnelling/kwaliteitsimpuls op het gebied van de informatievoorziening binnen VRBN.

Versterkingsslag informatieveiligheid
We moeten versneld stappen zetten op het terrein van informatieveiligheid en onze kwetsbaarheid verminderen. We lopen anders het risico dat cyberaanvallen doeltreffend zijn, waarmee het proces Informatievoorziening geraakt wordt. Voor onze operationele werkprocessen is continuïteit en beschikbaarheid van informatie juist van groot belang. Een verstoring heeft mogelijk maatschappelijke en/of imago schade als gevolg.

Met voldoende slagkracht bijdrage aan landelijke ontwikkelingen informatievoorziening
We willen graag de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot informatievoorziening bijbenen, maar door gebrek aan capaciteit lukt dit niet. Zo zijn we niet aangesloten op het landelijke brandonderzoek dashboard en dragen we niet bij aan de landelijke opbouw van gegevens. Ook nemen we niet zelf deel aan de landelijke werkgroep Digitale ontwrichting/cyber.

Voldoen aan wetgeving
We zijn nog onvoldoende in staat gebleken de digitale transformatie vorm te geven. We voldoen nog niet aan wet en regelgeving op het vlak van informatievoorziening zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Wet open overheid, de Wet hergebruik overheidsinformatie en de archiefwet.

Onvoldoende capaciteit
Uit de benchmark die onlangs is uitgevoerd door Berenschot is wederom gebleken dat VRBN een van de goedkoopste veiligheidsregio's is. De consequenties daarvan op het thema informatie zijn zichtbaar. We lopen achter ten opzichte van andere veiligheidsregio's op formatie voor informatievoorziening en is er nauwelijks capaciteit beschikbaar voor data-analyse en -beheer. Goed werkgeverschap staat onder druk doordat al lange tijd veel gevraagd wordt van medewerkers. Daarom wordt er in het beleidsplan '24-'27 aandacht gevraagd voor het thema Mens en werk in balans.

Van noodverbanden naar noodzakelijke omslag
Al jarenlang passen we verschillende technische en organisatorische noodverbanden toe om de basale taken op het vlak van informatievoorziening en automatisering uit te voeren. Ondanks de beperkte capaciteit en met de beschikbare incidentele middelen zijn er al meerdere initiatieven geweest om de informatievoorziening naar een hoger plan te brengen. Die stappen hebben meerwaarde gehad. Maar voor de noodzakelijke omslag is een extra impuls nodig die blijvend is.

Wat is er nodig en wat levert dit op

Groeimodel informatievoorziening

Voor de doorontwikkeling van de informatievoorziening is een flinke financiële impuls nodig. Dit valt uiteen in drie onderdelen:

1. Versnelde inhaalslag van het achterstallig onderhoud en het structureel goed neerzetten en onderhouden van een basisinformatievoorziening;
2. Het (verder) ontwikkelen van informatiegestuurd werken;
3. Het (verder) ontwikkelen van informatiegestuurde veiligheid.

In onderstaand figuur wordt het groeimodel informatievoorziening uitgedrukt in volwassenheids-niveaus afgezet tegen de tijd.

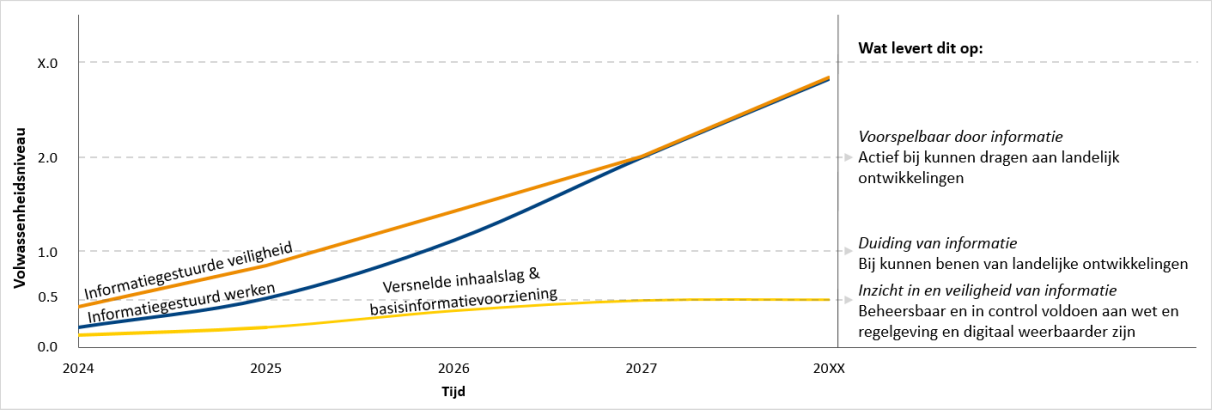

Figuur 1: Groeimodel informatievoorziening

Door het bereiken van volwassenheidsniveau 2.0 zetten we in op ‘de basis op orde’ en de eerste stappen naar een datagedreven organisatie. We zijn in staat om mee te doen met landelijke ontwikkelingen en leveren een bijdrage aan de regionale informatievoorziening. Landelijk gezien zijn we dan zeker geen koploper, maar we zetten wel de stap naar een degelijke middenmoter.

Financiën Informatievoorziening VRBN

De structurele kosten die verbonden zijn aan dit vraagstuk bedragen globaal € 2,35 miljoen. De kosten per deelonderwerp zijn als volgt ingeschat:

- informatiegestuurd werken € 0,9 miljoen
- functioneel beheer kernapplicaties € 0,5 miljoen
- formatie I&A € 0,2 miljoen
- informatieveiligheid € 0,2 miljoen
- informatiegestuurde veiligheid € 0,5 miljoen

Van de extra BDUR-bijdrage voor de versterking van informatiegestuurde veiligheid wordt € 0,5 miljoen ingezet als dekking. Dit betekent dat er globaal een financiële claim overblijft van € 1,85 miljoen – met een bandbreedte van circa 10 procent. Als het algemeen bestuur hiermee akkoord gaat, wordt het precieze bedrag opgenomen in de Programmabegroting 2024.

2.2.2 Vakmanschap en paraatheid bij de brandweer

VRBN en de kolommen zijn inmiddels stevig ontwikkeld en herkenbaar bij haar belangrijkste partners. Bij de brandweer wordt verder ingezet op het organiseren van een toekomstbestendige brandweer met gemotiveerde vrijwilligers en maatwerk bij het oefenen.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de brandweerschool kwalitatief goed onderwijs levert. We constateren echter dat er te weinig opleidingen kunnen worden gedraaid om aan de stijgende vraag te voldoen, met als gevolg dat er nu minder mensen (kunnen) instromen in de operationele bezetting dan dat er uitstromen. Dit vormt op termijn een risico voor de continuïteit van de operatiën.

Op basis van een landelijk waarneembare trend zien we dat de gemiddelde tijd dat een brandweerman/vrouw zich nog aan de brandweer bindt, afneemt. Dit betekent dat de opleidingsbehoefte in de toekomst naar verwachting verder zal toenemen.

Daarnaast zien we dat er landelijke en regionale ontwikkelingen zijn, die een groter beroep doen op de vakbekwaamheidsorganisatie (worden en blijven).

Om aan de toenemende behoeftestelling ten aanzien van blijvende vakbekwaamheid te voldoen, is investeren noodzakelijk en onvermijdelijk. De huidige vakbekwaamheidsorganisatie zit aan de grenzen van haar opleidingscapaciteit.

Afgelopen periode is onderzocht welke structurele (extra) behoefte er bestaat om vakmanschap op een toekomstbestendige wijze te organiseren. De verstevigingsoperatie bestaat uit de sporen: uitbreiding formatie, ophogen budget ten behoeve van flexibele schil en leergangen en ophogen budget ten behoeve van rijbewijzen.

Financiën Vakmanschap en paraatheid bij Brandweer Brabant-Noord
De structurele kosten die verbonden zijn aan dit vraagstuk bedragen globaal € 0,65 miljoen. Als het algemeen bestuur hiermee akkoord gaat, wordt het precieze bedrag opgenomen in de Programmabegroting 2024.

2.2.3 Verlaging GHOR-bijdrage en invulling taakstelling begroting

De Directeur Publieke Gezondheid heeft samen met VRBN gesprekken gevoerd rondom een actualisatie van het huidige takenpakket van de GHOR en de daarbij behorende budgetten. Op basis van deze actualisatie is het mogelijk om de structurele bijdrage aan de GHOR met € 300.000 te verlagen. Dit door kostenbesparende maatregelen op huisvesting en wagenpark en onderbesteding/niet aanwenden begrotingsposten. Deze verlaging heeft geen gevolgen voor de dienstverlening van de GHOR. De vrijkomende middelen worden deels ingezet om de taakstelling in de programmabegroting van VRBN in te vullen.

2.3 Hoofdpunten Huisvestingsplan ’24-‘27

In 2020 zijn de brandweerkazernes in de regio overgedragen aan de veiligheidsregio. Om lucht in de begroting van de veiligheidsregio te voorkomen, is bij de overdracht gekozen voor een ‘genormeerde’ overdrachtswaarde. Dit betekent dat er geen budget is overgegaan voor de nieuwbouw en de grootschalige renovatie van alle kazernes. VRBN heeft hiervoor dus ook geen middelen binnen de eigen begroting. Gekozen is om te werken met een 4-jarig huisvestings- en investeringsplan, waarbij telkens vier jaar vooruit wordt gekeken naar noodzakelijke nieuwbouw, renovatie en majeure ontwikkelingen. Bij de overdracht is hierbij opgemerkt: de kosten voor nieuwbouw en renovatie komen toch, ongeacht of het eigendom nu komt te liggen bij de veiligheidsregio dan wel bij de deelnemende gemeenten blijft.

In deze kadernota komen – conform het besluit van het algemeen bestuur van 16 januari 2019 – de hoofdpunten van het huisvestingsplan ’24-’27 terug.

Nieuwbouw kazernes Liempde en Drunen
De gemeente Heusden heeft, in samenwerking met VRBN, een locatie in Drunen aangewezen voor nieuwbouw van de kazerne. Dit omdat de kazerne aan nieuwbouw/renovatie toe was en op de huidige locatie sociale woningbouw gepland is. De start van de realisatie van deze nieuwe kazerne staat in 2024 op de planning. De kazerne Liempde is 63 jaar oud en wordt opgenomen als nieuwbouwkazerne. Begin 2024 willen we starten met het locatie onderzoek. Omdat beide kazernes ten tijde van de overdracht ouder waren dan 40 jaar (afschrijvingstermijn kazerne) was de overdrachtswaarde € 0 – en hebben we dus ook geen budget voor de nieuwbouw van deze kazernes.

Renovatie kazerne Berghem
De kazerne Berghem is in 1980 gebouwd. Bij de overdracht was ook deze kazerne ouder dan 40 jaar. In het meerjarenonderhoudsplan van deze kazerne staat voor de komende jaren een aantal onderhoudspunten in de planning. Daarbij hebben we meteen de mogelijkheid om deze kazerne te verduurzamen. Gezien de leeftijd van de kazerne, de onderhoudspunten en de verduurzaming zijn we voornemens om een grootschalige levensverlengende renovatie uit te voeren met de duurzaamheidsdoelstellingen van VRBN als uitgangspunt**.**

Verduurzaming zeven kazernes
VRBN bouwt aan een duurzame toekomst en het bestuur heeft hier voor 2040 ook een ambitie over uitgesproken. Naast deze ambitie dienen we ook te voldoen aan de landelijke wet –en regelgeving. Vanuit de landelijke wet- en regelgeving zijn een aantal kazernes uitgezonderd van de label C-verplichting. Gezien onze ambities willen we deze kazernes echter ook gaan verduurzamen. Hiermee leveren we een duurzame bijdrage aan onze samenleving en geven we ook het goede voorbeeld. In het huisvestingsplan is de verduurzaming van zeven kazernes opgenomen die we naar energielabel A willen brengen. Dit zijn kazernes met energielabel D of slechter. VRBN heeft bij de overdracht geen budget meegekregen voor het verduurzamen van kazernes.

Andere majeure ontwikkelingen
Voor de kazerne Megen zal er in deze planperiode onderzocht worden of realisatie op een andere locatie tot de mogelijkheden behoort. Dit aangezien de huidige locatie ingeklemd zit in het centrum van de vestingstad en er op die locatie geen mogelijkheid is om de kazerne naar de vastgestelde m2 norm te brengen.

De gemeente Meierijstad is bezig met de herstructurering van het centrum van Veghel. In dit gebied ligt onder andere de brandweerkazerne van Veghel die momenteel door VRBN gehuurd wordt van de gemeente. Dit biedt nu nog geen houvast voor een ontwikkeling in ons huisvestingsplan.

Knelpunten huisvestingsplan ’19-‘23

Voortgang kazerne Oss
We hebben besloten om de verbouwing van de kazerne Oss in de planning naar achter te plaatsen. Dit omdat de verbouwing van de kazerne dan kan plaatsvinden als het kantoorgedeelte en de onderhoudswerkplaatsen verhuisd zijn naar het steunpunt in Zeeland en we hier tijdens de verbouwing geen rekening mee hoeven te houden. Doordat in de tussentijd de rente is gestegen, zijn de jaarlijkse kapitaallasten – die voortkomen uit de verbouwing – wel hoger dan waar eerder rekening mee is gehouden.

Voortgang locatie ‘s-Hertogenbosch
Het vernieuwbouwproject van de locatie ’s-Hertogenbosch bevindt zich inmiddels in de Definitief Ontwerpfase (DO). Door de gestegen bouwprijzen hebben we echter een fors tekort. Ondanks dat er al veel zorg en aandacht besteed was aan het Programma van Eisen (PvE) is het tijdens de Voorlopig Ontwerpfase (VO) toch gelukt om bezuinigingen (ruim 300 m2 t.o.v. PvE) door te voeren en daarmee de overschrijding enigszins te beperken. Echter op basis van de VO-raming is er nog altijd sprake van een tekort van ruim € 5 miljoen euro t.o.v. het budget van € 25,7 miljoen euro. In 2024 zal de aanbesteding plaatsvinden.

Personele consequenties
De ervaring van de afgelopen jaren laat zien dat team Huisvesting doorlopend grote tot zeer grote projecten blijft uitvoeren. Ook in het nieuwe huisvestingsplan zien we dit weer gebeuren. Ook levert het team een belangrijke bijdrage aan het programmaplan Samen duurzaam 2021. Om die reden vragen we extra capaciteit, zodat we zowel onze duurzaamheidsambities als onze ambities in het Huisvestingsplan ’24-‘27 gaan halen.

Financiën Huisvestingsplan ’24-‘27
Aan het nieuwe huisvestingsplan is een investering gekoppeld van in totaal € 18 tot € 20 miljoen (ruim € 5 miljoen locatie ’s-Hertogenbosch, € 5,5 miljoen nieuwbouw Drunen, € 3,7 miljoen nieuwbouw Liempde, € 2,1 miljoen renovatie Berghem en € 1,5 miljoen verduurzaming zeven kazernes). De totale structurele kosten verbonden aan het Huisvestingsplan ’24-’27 bedragen globaal € 1,3 miljoen. Let wel: het merendeel van deze kosten vangt pas aan in 2026 en 2027.

3. Financiële ontwikkelingen

3.1 Bestendiging beleid en onvermijdelijke ontwikkelingen

De opdrachten uit het Beleidsplan ’20-’23 hebben we gefinancierd met incidentele middelen. In de Programmabegroting 2023 is daarover opgemerkt: *“voor een structurele borging van de bereikte resultaten, moeten we constateren dat een grotere structurele impuls benodigd is dan aanvankelijk gedacht.”* Afgelopen jaren zijn een aantal structurele financiële knelpunten (o.a. huisvesting € 200.000, opleiding brandweervrijwilligers € 170.000, digitale werkplekken € 290.000) reeds middels het principe ‘nieuw voor oud’ opgelost. Daarnaast hebben we een aantal financiële knelpunten opgelost met incidentele middelen (o.a. project Digitale Werkplekken € 1,5 miljoen).

De extra lasten en baten vanaf 2024 voor de bestendiging van het Beleidsplan ’20-’23 en onvermijdelijke ontwikkelingen zijn hieronder in beeld gebracht.

Bestendiging beleid / onvermijdelijke ontwikkelingen					Bedragen x € 1.000
	Onderwerp	2024	2025	2026	2027
1	Crisisbeheersing, incl informatiepositie	€ 1.220	€ 1.660	€ 1.960	€ 1.960
2	Verlaging bijdrage GHOR	€ -300	€ -300	€ -300	€ -300
3	Taakstelling begroting	€ -	€ 140	€ 170	€ 170
4	Informatievoorziening VRBN	€ 2.350	€ 2.350	€ 2.350	€ 2.350
5	Toekomstbestendige brandweer	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650
6	Huisvestingsplan '24-'27 nieuwbouw/renovatie	€ 100	€ 100	€ 340	€ 1.060
7	Huisvestingsplan '24-'27 duurzaamheid	€ 120	€ 130	€ 190	€ 220
		€ 4.140	**€ 4.730**	**€ 5.360**	**€ 6.110**
8	Verhoging BDUR-uitkering	€ -1.720	€ -2.160	€ -2.460	€ -2.460
		€ 2.420	**€ 2.570**	**€ 2.900**	**€ 3.650**

Voor de middelen bij ‘1 Crisisbeheersing, incl. informatiepositie’ worden komende tijd nadere plannen uitgewerkt. Deze middelen houden verband met ‘8 Verhoging BDUR-uitkering’, welke deels al zijn ingezet voor de uitvoering van ‘4 Informatievoorziening VRBN’ (onderdeel: informatiegestuurde veiligheid) – gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse (€ 0,5 miljoen).

In 2024 vragen we in totaal € 2,4 miljoen (€ 3,64 per inwoner). Dit bedrag loopt in 2027 op tot € 3,7 miljoen (€ 5,49 per inwoner).

3.2 Uitgangspunten indexering en rente

De technische uitgangspunten voor de indexatie van o.a. lonen en prijzen zijn vastgelegd in de Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord 2014. VRBN (exclusief GHOR) volgt voor de indexatie gemeente ’s-Hertogenbosch. De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio volgt voor de indexatie gemeente Tilburg (centrumgemeente GGD Hart voor Brabant).

Voorlopige uitgangspunten indexering lonen, prijzen en rentevoet

Organisatieonderdeel	Loon	Prijs	Gemiddeld a)	Rekenrente b)
Veiligheidsregio Brabant-Noord (excl.GHOR)	3,70%	2,50%	3,21%	0,75%
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	6,85%	6,20%	6,51%	

a) Het gemiddelde van de loon- en prijsindexering wordt bepaald o.b.v. de daadwerkelijke verhouding in de kosten conform de laatst vastgestelde programmabegroting. In de Programmabegroting 2024 worden de percentages definitief vastgesteld op basis van de laatste opgaven van de gemeente ’s-Hertogenbosch respectievelijk Tilburg. Gezien de huidige inflatiecijfers – en de gesprekken over een nieuwe cao – is het aannemelijk dat de uiteindelijke indexering hoger uitvalt.
b) Voorlopige rente in afwachting van definitieve omslagrente.

3.3 Gemeentelijke bijdragen 2024

In onderstaande tabel is samengevat hoe de nieuwe gemeentelijke bijdragen 2024 zijn opgebouwd.

			bijdrage in € 1
	GHOR	**BZ**	**VRBN (excl. GHOR en BZ)***
Berekening bijdrage 2023:			
Bijdrage 2023 (structureel)	**1,489**	**1,153**	**40.661.649**
Indexering (%)	6,51%		3,21%
Indexering bestaand beleid (€)	0,097	0,037	1.304.238
Verhoging BDUR-uitkering			1.720.000-
Crisisbeheersing, incl informatiepositie			1.220.000
Verlaging bijdrage GHOR	0,454-		
Informatievoorziening VRBN			2.350.000
Vakmanschap en paraatheid Brandweer			650.000
Huisvestingsplan '24-'27 nieuwbouw/renovatie			100.000
Huisvestingsplan '24-'27 duurzaamheid			120.000
Bijdrage 2024	**1,132**	**1,190**	**44.685.887**

** De bijdrage VRBN (excl. GHOR en BZ) ad € 44.685.887 komt op basis van 664.472 inwoners overeen met € 67,25 per inwoner.** Bij GHOR en BZ gaat het om de bijdrage per inwoner.*

De gemeentelijke bijdragen lopen in het meerjarenbeeld 2025-2027 op. De reden daarvan is dat de kosten van het Huisvestingsplan ’24-’27 en de invulling van de taakstelling niet al volledig aanvangen in 2024. In 2023 bedraagt de totale gemeentelijke bijdrage € 63,84 per inwoner. Dit stijgt in 2024 naar € 69,57 (+9%) en in 2027 stijgt dit naar € 71,42 (+12%).

Gemeentelijke bijdrage in € 1, prijspeil 2024				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**
VRBN, totaal excl. GHOR en BZ	44.685.887	44.835.887	45.165.887	45.915.887
GHOR, per inwoner	1,132	1,132	1,132	1,132
BzBN, per inwoner (bij volledige deelname)	1,190	1,190	1,190	1,190

Overzicht van de bijdrage per gemeente in 2024

Geraamde bijdragen gemeenten 2024					
	Inwoner-aantal	VRBN (excl. GHOR en BZ)	GHOR	BZ	TOTAAL
Bijdrage per inwoner			**€ 1,132**		
Gemeente		**€ 44.685.887**			
Bernheze	31.715	2.132.841	35.886	37.741	2.206.467
Boekel	11.030	741.770	12.480	13.126	767.376
Boxtel	33.129	2.227.932	37.486	39.424	2.304.842
s-Hertogenbosch	156.538	10.527.215	177.123	164.365	10.868.703
Heusden	45.557	3.063.718	51.548	54.213	3.169.479
Land van Cuijk	90.707	6.100.066	102.635	107.941	6.310.642
Maashorst	58.362	3.924.857	66.037	69.451	4.060.345
Meijerijstad	82.613	5.555.742	93.477	98.309	5.747.529
Oss	93.307	6.274.916	105.577	111.035	6.491.529
Sint-Michielsgestel	29.731	1.999.416	33.641	35.380	2.068.437
Vught	31.783	2.137.414	35.963	37.822	2.211.198
Totaal	**664.472**	**44.685.887**	**751.853**	**768.806**	**46.206.546**

** Aantallen per 1.1.2022 vlgs opgave CBS demografische kerncijfers per gemeente. De werkelijke bijdrage 2024 zal, cf art 10.3 van de GR, worden gefactureerd op basis van de stand per 1 januari 2023.*
*** Gemeente 's-Hertogenbosch neemt niet aan alle piketten van bevolkingszorg deel en om die reden is het bedrag per inwoner wat gemeente 's-Hertogenbosch betaalt iets lager. De bijdrage voor Bevolkingszorg bestaat uit twee onderdelen, te weten: € 1,050 per inwoner voor het algemene gedeelte waar alle gemeenten aan deelnemen en € 0,140 per inwoner voor het overige gedeelte waar alleen gemeente 's-Hertogenbosch niet aan deelneemt.*

Samenwerken
aan veiligheid.

VEILIGHEIDS REGIO BRABANT-NOORD